

Autor: Sibila Roth, mag. cin. ravnateljica mentor Ugostiteljska škola Opatija, voditeljica Regionalnog centra kompetentnosti Opatija

Plan razvoja Regionalnog centra kompetentnosti za razdoblje 2023. – 2028.

Ugostiteljska škola Opatija Regionalni centar kompetentnosti (RCK) predstavlja vrhunac u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Kao središte strukovne izvrsnosti, RCK ne samo da nudi temeljito strukovno obrazovanje, uključujući učenje zasnovano na radu, već i programe osposobljavanja i usavršavanja. Naše aktivnosti usmjerene su na unapređenje kvalitete strukovnog obrazovanja i njegovu prilagodbu potrebama tržišta rada i gospodarstva.

Glavne karakteristike RCK-a uključuju:

- inovativne metode poučavanja i modele učenja, inovativni obrazovni programi
- učenje zasnovano na radu, što omogućava učinkovitije uključivanje naših polaznika na tržište rada, cjeloživotno učenje
- posebnu pažnju prema potrebama polaznika s teškoćama i drugih ranjivih skupina
- mogućnost vertikalne prohodnosti za daljnje obrazovanje
- izuzetnost nastavnog kadra i visokokvalitetnu infrastrukturu
- konstruktivnu i kreativnu suradnju s društvenim partnerima, javnim sektorom, gospodarskim subjektima, visokim učilištima i drugim relevantnim institucijama.

Odlukom iz 2023. godine, Ugostiteljska škola Opatija je ponovno potvrđena kao Regionalni centar kompetentnosti u sektoru turizma i ugostiteljstva (TiU), jedan od 25 regionalnih centara u zemlji. Ova potvrda, koju dodjeljuje Ministarstvo znanosti i obrazovanja, osigurava kontinuitet našeg rada i doprinos u sljedećem petogodišnjem razdoblju, čime nastavljamo jačati svoj položaj kao lider u strukovnom obrazovanju.

Vizija i misija Regionalnog centra kompetentnosti

VIZIJA RCK

VIZIJA RCK je prepoznatljiva institucija za relevantno i konkurentno obrazovanje u TiU sektoru zahvaljujući snažnoj suradnji s gospodarstvom i drugim dionicima.

RCK bi trebao biti spoj obrazovanja, gospodarstva koji će nadopuniti teoriju sa praktičnim iskustvom i prilagođavati te usklađivati obrazovne procese potrebama tržišta rada.

Holistički pristup obrazovanju omogućuje stvaranje stručnjaka koji su osposobljeni, prilagodljivi, inovativni i spremni za cjeloživotno učenje. Poseban naglasak stavljamo na iskustveno učenje, suvremene nastavne metode, rad u stvarnim i simuliranim okruženjima te integraciju inovacija i novih tehnologija.

MISIJA RCK

MISIJA RCK će u svom radu pružati suvremena znanja kojima će polaznici steći kompetencije konkurentne na tržištu rada uz razvoj i primjenu modernih kurikuluma i inovativnih metoda poučavanja, usavršavanje nastavnog osoblja, nezaposlenih, mentora kod poslodavaca i ostalih polaznika, a u svrhu cjeloživotnog obrazovanja učenika i odraslih, jačanja digitalnih, zelenih i poduzetničkih kompetencija, poticanja mobilnosti te stvaranja educiranih i motiviranih stručnjaka različitih ugostiteljskih i turističkih profila.

RCK kao nositelj uspješnog, poticajnog, kreativnog i uključivog obrazovanja i usavršavanja budućih ugostiteljskih i turističkih djelatnika koji osim formalnog znanja dobivaju iskustvo uz rad i druge potrebne životne vještine, u svojem će se djelovanju voditi sljedećim načelima:

- inkluzije učenika s invaliditetom i teškoćama relevantnosti
- usklađenosti ponude s potrebama tržišta rada inovativnosti te
- razvoja partnerstva s relevantnim javnim institucijama, dionicima ekosustava za inovacije i poduzetništvo, znanstveno-akademsom zajednicom i civilnim sektorom.

Razvojne smjernice za RCK definiraju upravo područja i načine rada za sljedeće petogodišnje razdoblje usmjerene na podizanje kvalitete i konkurentnosti obrazovanja i gospodarstva. Temelje se na europskim i nacionalnim razvojnim smjernicama za centre izvrsnosti u strukovnom obrazovanju/regionalne centre kompetentnosti, ali i rezultatima Analize lokalnih i regionalnih potreba tržišta rada, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

Strategija RCK Opatija: Usmjerenost na kvalitetu i tržišnu relevantnost

Regionalni centar kompetentnosti (RCK) Opatija usmjerava svoje napore na dva ključna cilja: 1) Povećanje kvalitete i raznolikosti programa strukovnog obrazovanja, kako formalnih tako i neformalnih, za odrasle, i 2) Usklađivanje obrazovnih ponuda s potrebama tržišta rada, s naglaskom na popularizaciju strukovnih zanimanja. Ključno za ostvarenje ovih ciljeva jest jačanje organizacijske efikasnosti i internih kapaciteta RCK-a.

U segmentu podizanja kvalitete obrazovnih programa, RCK Opatija fokusira se na:

- Uvođenje interdisciplinarnog pristupa u poučavanje i učenje, kombinirajući tradicionalne i inovativne metode, s naglaskom na praktičnoj nastavi i suradnji s gospodarskim sektorom
- Razvoj formalnih i neformalnih obrazovnih programa za odrasle.
- Jačanje socijalne uključenosti, posebno za učenike s invaliditetom i teškoćama u učenju.
- Razvijanje prilagođenih kurikuluma za rad s darovitim učenicima

U kontekstu sektora turizma i ugostiteljstva, obrazovni programi će se fokusirati na stjecanje poduzetničkih, digitalnih i zelenih vještina. Edukacija za održivi razvoj bit će integrirana kroz interdisciplinarni pristup, uz paralelno jačanje kapaciteta za pedagoške pristupe usmjerene na aktivno učenje, suradnju i problemsku orijentaciju.

RCK će također nastaviti s radom Living Lab-a, proširujući njegovu ulogu i djelovanje kao inovativnog modela za razvoj novih rješenja kroz suradnju s dionicima. Ovo uključuje jačanje suradnje s poslodavcima u sektoru TiU, kao i s lokalnim i regionalnim dionicima, te koordinaciju s ključnim nacionalnim i međunarodnim dionicima.

Paralelno, RCK će raditi na promociji strukovnih zanimanja u sektoru TiU, te poticati pozitivne trendove u upisu redovnih učenika i odraslih polaznika u ugostiteljsko-turistička zanimanja.

Nastavljajući s ciljem poboljšanja kvalitete obrazovnih programa, RCK Opatija planira ojačati svoje organizacijske sposobnosti i interne kapacitete. To uključuje kontinuirani razvoj kompetencija odgojno-obrazovnih radnika, mentora i administrativnog osoblja. Također, RCK Opatija će usmjeriti napore na poboljšanje sustava upravljanja kvalitetom, s posebnim naglaskom na digitalno i zeleno obrazovanje.

Kroz inovativne didaktičke pristupe i tehnologije, RCK će se fokusirati na unaprjeđenje procesa učenja i poučavanja. Osim toga, uključit će i jačanje organizacijske strukture te proširenje kapaciteta u svrhu usklađivanja s modernim obrazovnim trendovima i potrebama tržišta rada.

Strateški ciljevi razvoja Regionalnog centra kompetentnosti

Strateški ciljevi razvoja RCK pripremljeni su imajući u vidu strateške razvojne smjernice za regionalne centre kompetentnosti/centre izvrsnosti u obrazovanju na nacionalnoj i EU razini te nalaze i zaključke iz analitičkog procesa i procesa strateškog planiranja razvoja RCK. Kao dva osnovna smjera daljnjeg razvoja i poslovanja RCK prepoznati su razvoj usluga i ponude prema korisnicima i kupcima te razvoj internih kapaciteta za daljnje poslovanje.

Potonji osim jačanja kapaciteta kadra uključuje i infrastrukturu, umrežavanje s drugim važnim dionicima, ali i stvaranje kvalitetnijeg okvira za daljnji razvoj RCK.

Definirana su tri strateška cilja koja čine logičnu i međusobno povezanu cjelinu:

STRATEŠKI CILJ 1. Ojačati organizacijsko djelovanje i interne kapacitete RCK

STRATEŠKI CILJ 2. Podići razinu kvalitete i ponude redovnih programa strukovnog obrazovanja i formalnih i neformalnih programa obrazovanja odraslih

STRATEŠKI CILJ 3. Uskladiti ponudu i potražnju s potrebama tržišta rada te popularizirati strukovna zanimanja

STRATEŠKI CILJ 1

Ojačati organizacijsko djelovanje i interne kapacitete RCK

Ovaj je strateški cilj prvenstveno usmjeren na jačanje trenutnog internog organizacijskog kapaciteta i djelovanja RCK, ali i kontinuirano jačanje kompetencija odgojno-obrazovnih radnika, mentora i administrativnog osoblja. Također je usmjeren na daljnje razvijanje infrastrukturnih kapaciteta (prostor, oprema, IT) te na jačanje vidljivosti RCK.

Specifične nove vještine u sektoru turizma koje, osobito uslijed digitalne i zelene tranzicije, postaju sve važnije, a koje će se sustavno uvoditi u programe redovnog obrazovanja i obrazovanja odraslih, potrebno je kontinuirano jačati i kod nastavnika i mentora. Te vještine uključuju:

- kapacitet za kontinuirano samostalno učenje i fleksibilnost kako bi se pojedinac mogao nositi sa stalnim digitalnim inovacijama u sektoru
- vještine za e-poslovanje poput online brandinga, marketinga, prikupljanja i analize podataka
- dobro razumijevanje umjetne inteligencije, virtualne stvarnosti i tehnologija proširene stvarnosti u turizmu
- druge vještine kao što su storytelling, kreativnost, interpretacija kulturne baštine, stvaranje jedinstvenog korisničkog iskustva

STRATEŠKI CILJ 2

Podići razinu kvalitete i ponude redovnih programa strukovnog obrazovanja i formalnih i neformalnih programa obrazovanja odraslih.

Mjere u okviru ovog strateškog cilja usmjerene su na razvoj novih programa obrazovanja odraslih u segmentima jačanja mekih i transverzalnih vještina (npr. komunikacija, prezentacijske vještine, međuljudski odnosi, bonton itd.), ali i stranih jezika, IT vještina odnosno informatičke pismenosti).

Usmjerene su i na jačanje međunarodne mobilnosti učenika i nastavnika i razmjenu s kolegama putem prekograničnih programa i mreža te razvoj nove ponude obrazovnih programa za odrasle koja će biti usmjerena na stjecanje mikrokvifikacija u području poduzetničkih, digitalnih i zelenih vještina.

Nove mogućnosti za RCK također su u razvoju neformalnih programa iz područja samozapošljavanja, poduzetništva/društvenog poduzetništva kroz razne oblike podrške (edukacija, mentoriranje, financijska podrška, inkubatori i dr. kroz modele kao što su HUB, LAB i sl. te suradnju s drugim obrazovnim institucijama i gospodarstvenicima kao i školsku zadruhu „Ugići“ (jačanje vještina za pametnu specijalizaciju i poduzetništvo u turističkom sektoru).

Prijedlog mjera i aktivnosti:

STRATEŠKI CILJ 3

Uskladiti ponudu i potražnju s potrebama tržišta rada te popularizirati strukovna zanimanja.

U okviru ovog strateškog cilja, naglasak je na razvoju i unaprjeđenju suradnje RCK s ključnim dionicima, (poduzetnicima, poduzetničkim potpornim institucijama, poduzetničkim te obrtničkim udruženjima, centrima kompetencija, s visokim obrazovanjem i znanstvenom zajednicom te s drugim RCK u RH i u EU i dr.).

U realizaciji ovog strateškog cilja, predložene su mjere kojima će se dalje razvijati i suradnja s visokim učilištima i fakultetima koji imaju studijske programe usklađene s onima ponuđenima u RCK kao i ustanovama za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih.

Suradnja će se dalje razvijati i s udrugama kako na lokalnoj tako i na regionalnoj odnosno nacionalnoj razini naročito u pogledu prilagodbe i razvoja obrazovnih programa za učenike koji su u riziku od socijalne isključenosti kao što su učenici s invaliditetom i teškoćama u učenju, ali i daroviti učenici te pokretanje novih projekata namijenjenih razvoju društvenog poduzetništva te reinvestiranja u lokalnu zajednicu.

Prijedlog mjera i aktivnosti:

- jačanje suradnje s poslodavcima iz sektora TiU
- jačanje koordinacije ključnih sudionika na nacionalnoj i međunarodnoj razini
- jačanje suradnje RCK s dionicima na regionalnoj i lokalnoj razini
- populariziranje strukovnih zanimanja u sektoru turizma i ugostiteljstva i pokretanje pozitivnih trendova u upisu redovitih učenika i odraslih polaznika u ugostiteljsko-turistička zanimanja

Prijedlog aktivnosti za postizanje dugoročne održivosti RCK

Ključna načela koja su kroz proces strateškog planiranja prepoznata kao kritična za buduću održivost RCK su sljedeća:

- snažnije umrežavanje i kontinuirano partnerstvo s poslodavcima radi usklađivanja obrazovnih programa s tržištem rada i praćenja trendova, odnosno, brzog i efikasnog kreiranja novih programa mikrokvalifikacija te snažnije uključivanje poslodavaca u provedbu postojećih i novih programa
- snažnije umrežavanje i suradnja s dionicima javnog sektora ključnima za praćenje stanja na tržištu rada i prilagodbu upisnih kvota (HZZ, HOK, PGŽ)
- snažnije umrežavanje s drugim RCK u TiU radi stvaranja kvalitetnijeg zagovaračkog okvira za buduće djelovanje RCK-ova u RH
- snažnije umrežavanje s drugim ustanovama za obrazovanje odraslih radi izbjegavanja dupliranja programa i uvođenja „pametne specijalizacije“ u ponudi programa obrazovanja odraslih
- snažnije okretanje RCK tržištu kroz razvoj novih formalnih i neformalnih programa obrazovanja, te osobito digitalizacija ponude programa obrazovanja (online programi, hibridni programi), ali i potencijalno novih proizvoda i usluga

Literatura:

- Republika Hrvatska. (2014). Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije. Zagreb: Hrvatski sabor.
- Republika Hrvatska. (2021). Nacionalni plan razvoja sustava obrazovanja za razdoblje 2021.–2027. Zagreb: Ministarstvo znanosti i obrazovanja.
- Republika Hrvatska. (2018). Zakon o strukovnom obrazovanju (NN 30/09, 24/10, 22/13, 25/18). Zagreb: Narodne novine.
- Ministarstvo znanosti i obrazovanja. (2023). Odluka o imenovanju regionalnih centara kompetentnosti u sektoru turizma i ugostiteljstva. Zagreb.
- Republika Hrvatska. (2018). Nacionalni kurikulum za strukovno obrazovanje. Zagreb: Ministarstvo znanosti i obrazovanja.